

tíðindablaðið sosialurin

Blaðfólk:
Hægni Djurhuus
Ábyrgdarblaðstjóri: Randi Jacobsen
Jan Müller
Tórfinn Smith

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Fyrirskastjóri:
Krisjan Dahl
Ljósmyndari:
Kajmar Lindenskov
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Telefon:
118 20
Telefax:
147 20
Bústaður:
Argjavegur 26
Argir
Postadressa:
Postsmoga 76
110 Tórshavn

oddagrein

Dagpeninga- skipanin 10 ár

TANN 13. desember í ár eru 10 ár liðin, síðan Margretha drottning skrivaði undir dagpengalógina. Tað er einki at ivast í, at hetta var ein stórhending fyri verkamannin, at hann nú varð munandi betur tryggjaður, tá hann gjørdist sjúk-ur.

TÍÐARSKEIDIDÓ sum latið verður dagpening er langt, men annars er dagpengalógin óbroytt. Tað hevur fleiri ferðir ljóðað, at nevnd var sett ella skuldi setast at endurskoða hesa lóg, men einki er frætt aftur um hetta.

TAÐ er tó eingin ivi um at skeivleikar eru í lógini, og skulu vit her bert nevna eitt dømi. Tað er gr. 9 stk. 3 í lógini, sum sigur soleiðis: *Hvis anmodning om dagpenge indgives til landsstyrets socialforvaltning senest på den 12. fraværsdag, udbetales dagpengene fra og med den 3. fraværsdag. Hvis anmodningen indgives senere, udbetales dagpengene fra og med den dag, hvor anmodningen indgives. Landsstyret kan, når særlige omstændigheder taler derfor, fravige denne bestemmelse. Dette kan dog ikke ske, hvis anmeldelsen indgives mere end 8 uger efter sygdommens indtræden.*

AT halda regluna um teir 12 dagar hevur víst seg ikki at bera til, og tí verður reglan um rættin hjá landsstýrinum at geva frávik ógvuliga vanliga nýtt. Tað, sum tó gevur trupulleikar, er reglan um, at frávik ikki kann gerast. »Hvis anmeldelsen indgives mere end 8 uger efter sygdommens indtræden.« Hetta merkir í praksis, at er umsókn um dagpening komin á almannastovuna júst 8 vikur aftaná at sjúkan byrjaði, fær viðkomandi dagpening í 8 vikur. Men kemur umsóknin inn 8 vikur og 1 dag aftaná at sjúkan byrjaði, fær viðkomandi bert fyri tann eina dagin um hann er sjúk-ur so leingi. Annars frá tí degi, umsóknin er innkomin.

NÚ kunnu vera nógvar orsøkir til, at umsókn ikki er komin inn til tíðina. Viðkomandi kann hava verið so sjúk-ur, at hann ikki hevur gjørt sær far um spurningin. Eisini kann henda, at læknin ikki hevur avgreitt umsóknina beinanvegin, sum hann hevur fingið hana. Men her er eingin bøn. Tað er bert tann dag umsóknin er latin upp á almannastovuni, sum er avgerandi.

MEN sjálvsagt ber til at sleppa undan reglunum í lógini um nú umsóknin er um tað lagi at vera ov sein. Um t.d. ein maður veruliga er blivin sjúk-ur 1. februar, og umsóknin er blivin ein dag ov sein, so kann læknin skriva mannin sjúkan frá 2. februar. Slik mannagongd vil merkja, at maðurin vist missir dagpening fyri tann 1. februar, men hvinvegin sleppur hann undan at missa dagpening fyri tær átta vikurnar.

VIT fara at heita á landsstýrið, um at fáa hesa reglu broyttu sum skjótast. Í eini almannalóg ber ikki til at hava tíðarfreistir, sum ikki kunnu frávikjast sum í hesum førinum. Tað kundi tó verið rímligt við eini reglu, sum setti mark fyri, hvussu langa tíð tað kundi gjaldast fyri við afturvirkandi kraft. T.d. kundi maðurin, sum sendi sína umsókn inn 8 vikur og ein dag aftaná at sjúkan er byrjað, fáa dagpening 8 vikur aftur í tíðina. Tá var hansara tap avmarkað til 1 dag.

ELLA kundi reglan um tær 8 vikurnar bert verið strikað, og so kundi verið ein fäst mannagongd við stóðutakan til tær umsóknir, sum koma ov seint inn.

VIT fara at heita á landsstýrið um at fáa hetta broytt nú í hesi tingsetu, og annars at skunda undir ta nevndina, sum sigst at skula endurskoða alla lógina sum hon er.

i.

Umbering til suðringar

Í eina tíð hava suðuroyarfólk ikki altið fingið Sosialin til tíðina. Hetta eru vit á blaðnum sera hørm um. Orsøkirnar eru helst fleiri, eitt nú hevur feritíðin órógvað útgávuna, so serliga suðringar hava verið við sviðið soð. Nú skuldi so alt verið komið uppá pláss aftur og fara tí eisini lesarar okkara sunnanfjørðs hereftir at fáa blaðið til tíðina.

Blaðstjórin

Atlantsflog svarar aftur

Á fyrstu síðu í Dimmalætting nr. 101 verða tíðindi borin um lending við flogfari okkara leygardagin 27.08.88.

Tað harmar okkum almikið, at her verður røð frammi undir, at talan hevur verið um óforsvarliga flugving. Tað var tað sjálvandi als ikki talan um.

Tá tú ferðast eftir sjón-um veitst tú, at veðrið kann vera so ymiskt. Og sama er galdandi, um tú ferðast gjøgnum luftina. Øll sum hava ferðast nóg vita, at talan kann vera um rull — turbulens — í luftini eisini.

At flúgva í turbulensi er heilt vandaleyst, men tað kann kennast rættuliga óbehagiligt, tá tað er uppá tað ringasta.

Eins og skip bera seg ymiskt at í rulli er eisini ymiskt, hvussu flogfari eru í turbulensi. Tað er ein óreingilg sannroynd, at flogfari okkara rullar munandi minni í turbulensi enn nakað annað flogfari, sum hevur flogið á rutini millum Føroyar og Danmark. Hetta hava nú so

nógvir feroyingar roynt síðani vit byrjaðu.

Men sjálvandi kann turbulensurin merkjast, sjálvt við okkara flogfari, tá ringast er. Og júst hesin túrurin leygardagin 27.08.88 er tann ringasti til turbulens, sum vit hava haft, síðani vit byrjaðu.

Mjorki var, og ættin var landsynningur tá ið innflugvingin byrjaði, men tá ið vit komu inn yvir Sørvág, skifti ættin til sunnan. Tí varð flogið uppaftur fyrruferð. Hetta varð gjørt av trygdarorsøkum.

So varð flogið innaftur og flogfarið setti seg sum vanligt.

Tað var nakað ófriðaligt og vit harmast um, at hetta gjørdi ferðafólkinum ónáðir. Men gevið tykkum far um, at vit eru undir eftirliti og skulu lúka tær strangastu trygdartýtir. Og henda dagin — eins og allar aðrar dagar — var flugving okkara fullkomiliga trygg.

Vit hava eitt lið av royndum og ábyrgdarfullum flogskiparum, sum sjálvandi seta trygdina

fram um alt, og sum bæði vit og ferðafólkin kunnu hava fult álit á. Henda dagin var Tore Persson skipari, og hesin maður er kendur sum ein av bestu flogskiparum í Norðanlondum.

Tað var í greinastubbnum eisini funnist at, at fólkafoðkið einki fekk at vita um, hvat hendi. Hetta er nú ikki heilt rætt. Sum vanligt segði flogternan frá í hátalaranum, tá farið varð at flúgva inn móti flogvøllinum. Og hon segði eisini frá, tá byrjað var at flúgva innaftur seinnuferð. Vit taka fegnir við øllum ráðum, sum kunnu bota um tænastuna, og vit fara at kanna eftir, um tað ber til at lata ferðafólkinum meira upplýsingar, meðan flogið verður.

Veðrið má sær ráða og tað hevur altið verið feroyinga lutur at laga seg eftir tí. Og soleiðis verður tað eisini frameftir. Atlantsflog setur trygdina og tænastuna hægst. Hesum ivast eingin landsmaður í.

Heri Mortensen

Framhald av síðu 5

Eftir minum tykki nyttar tað onki at innføra fria kapping á ráverusiðuni, um tað skal vera monopol á útflutningssíðuni, sum tað t.d. er í Íslandi.

Ein onnur orsøk til at útflutningurin av fiskum kongafiski ikki kemur í lag er allarhelst okkara stírvna söluskipan.

Sjálvt um Føroya Fiskasøla ikki hevur monopol uppá útflutning av fiskavorum, kann ikki noktast fyri at hon er í einari monopol støðu, við tað at Fiskasølan stendur fyri útflutninginum av uml. 80—85% av okkara samlaða útflutningi.

Tað sum fyri 40 árum síðani, og kanska eisini fyri 10 árum síðani, var ein góð lýsni fyri okkara fiskivinnu, nýttist ikki at vera tann besta loysnin í

dag.

Likasum tann tekniska síðan av fiskivinnuni hevur útviklað seg ófatuliga nóg tey seinastu árin, hevur eisini sölusíðan verið fyri einum stórum útviklingi, bert ikki hjá okkum, her liva vit enn í 1948. Danir hava langtíðani funni útav at hvørt flakavirki sær hevur egna söluleið. Hetta er eisini helst ein av orsøkunum til at ráveruprisirnir í Danmark er nóg hægri enn her hjá okkum.

Vónandi er henda greinin bert startskotið til eitt tjak um fiskivinnuna.

Eitt tiltak tjak kann um viljin er tilstaðar, skapa eitt hollari stóði undir fiskivinnuni í framtíðini.

Tórshavn, 6. sept. 1988
Sjúrður Gudjonsson

Japansk dygd, tá hon er best..

- 4-takts bensinmotorur
- Transportabult generatoranlegg
- Sveisianlegg
- Vatnpumpur
- Havafresarar
- 2- og 4-hjól traktorar
- reioðskap/tilhoyr
- Pleuklipparar
- Plenurtraktorur og »Rider«
- 4-takts páhangsmotorur
- Kavasleingjari

Royndið ein HONDA
— og fáid prógvíð!

Forhandlari:

Carl á Lag P/f

Tlf. 14922
Yviri við Strønd 21